

Súd: Krajský súd Nitra
Spisová značka: 11S/34/2019
Identifikačné číslo súdneho spisu: 4019200275
Dátum vydania rozhodnutia: 16. 06. 2021
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Eva Šišková
ECLI: ECLI:SK:KSNR:2021:4019200275.4

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Nitre, v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Evy Šiškovej a členov senátu JUDr. Dany Kálnayovej a JUDr. Mareka Olekšáka, v právnej veci žalobkyne: R. L., nar. XX. XX. XXXX, S. XX, S., zastúpenej advokátskou kanceláriou POLÁČEK & PARTNERS s. r. o., Hurbanovo nám. 1, Bratislava - mestská časť Staré Mesto, IČO: 50 568 124, proti žalovanému: Obec Hokovce - matričný úrad, Hokovce 151, za účasti: Krajská prokuratúra Nitra, Damborského 1, Nitra, o preskúmanie opatrenia (oznámenia) žalovaného č. 516/2018 52/2019 zo dňa 01. 04. 2019, takto

rozhodol:

Súd žalobu z a m i e t a .

Žalovanému právo na náhradu trov konania n e p r i z n á v a .

Krajskej prokuratúre v Nitre právo na náhradu trov konania n e p r i z n á v a .

o d ô v o d n e n i e :

I. Priebeh administratívneho konania

1 V administratívnom spise žalovaného sa nachádza pôvodný rodný list žalobkyne zo dňa 25. 06. 2006, kde je ako otec žalobkyne zapísaný S. B..

2. Ďalší rodný list zo dňa 13. 12. 2006 je s uvedením otca žalobkyne S. J. s poznámkou, že otec je zapísaný na základe právoplatného rozhodnutia Okresného súdu v Leviciach zo dňa 08. 10. 2004 č. k. 8P/205/2004-17 a súčasťou je i uvedený rozsudok, ktorým súd určil, že nebohý S. J., zomrelý XX. XX. XXXX je otcom R. L..

3. Žalovaný na základe protestu prokurátora Okresnej prokuratúry v Leviciach dňa 02. 07. 2007 vykonal zmenu zápisu v knihe narodení žalobkyne a za jej otca zapísal pôvodnú osobu - S. B.. Súčasťou spisu je i správa žalovaného Okresnej prokuratúry v Leviciach zo dňa 02. 07. 2007, kedy žalovaný oznámil prokuratúre, že na základe jej upozornenia bol zrušený dodatočný zápis v rodnom liste žalobkyne a žalovaný požiadal žalobkyňu o vrátenie rodného listu žalobkyne. List zo dňa 02. 07. 2007 je adresovaný žalobkyni, ktorým žalovaný zaslal žalobkyni hlásenie o dodatočnom zápise v knihe narodení s poznámkou, že dodatočný zápis sa zrušuje na základe upozornenie prokurátora Okresnej prokuratúry v Leviciach zo dňa 14. 06. 2007.

4. Podaním zo dňa 02. 07. 2007 žalovaný zaslal žalobkyni aktuálny rodný list, v ktorom je uvedený otec S. B.. Žalobkyňa bola požiadaná o vrátenie neaktuálneho rodného listu vystaveného dňa 13. 12. 2006, kde je uvedený nesprávny otec (S. J.).

5. V spise sa nachádza i žiadosť podaná žalobkyňou žalovanému zo dňa 18. 01. 2010 (doručená 25. 01.2010), v ktorom žalobkyňa poukazuje na rozsudok Okresného súdu v Leviciach, kde bol určený jej otec S. J. a žiadala o vydanie rodného listu v súlade s týmto rozsudkom. Poukázala na to, že tento rozsudok nebol zrušený a je právoplatný a vykonateľný. Uviedla, že prokurátor nemá také oprávnenie, ktorým by mohol zrušiť vykonateľný rozsudok súdu a preto žiadala o vydanie rodného listu v súlade s rozsudkom Okresného súdu v Leviciach, v ktorom bude ako otec uvedený S. J.. Uviedla, že pokiaľ jej nebude rodný list vydaný, bude sa domáhať súdnou cestou - formou žaloby na súde.

6. Žalovaný reagoval na uvedenú žiadosť odpoveďou zo dňa 09. 02. 2010, v ktorom uviedol, že na základe upozornenia prokurátora Okresnej prokuratúry v Leviciach zo dňa 14. 06. 2007 bol dňa 02. 07. 2007 v knihe narodení zrušený dodatočný zápis zo dňa 13. 12. 2006 o tom, že otcom žalobkyne je S. J.. Na základe uvedeného sa za otca dieťaťa naďalej považuje pôvodne zapísaný S. B..

7. Následne, dňa 04. 07. 2012 bola žalovanému doručená žiadosť žalobkyne, zastúpenej L.. M. V. so žiadosťou o výmaz otcovstva S. B., a to v zmysle právoplatného rozhodnutia Okresného súdu v Leviciach a bola pripojená i plná moc žalobkyne vystavená uvedenej osobe.

8. Na uvedenú žiadosť reagoval žalovaný listom zo dňa 16. 11. 2012, v ktorom zástupcovi žalobkyne oznámil, že vzhľadom na upozornenie prokurátora Okresnej prokuratúry v Leviciach proti rozsudku Okresného súdu v Leviciach zo dňa 08. 10. 2004 je rozsudok nezapísateľný, nakoľko vo výroku postráda základné identifikačné údaje osoby - žalobkyne nevyhnutné k dodatočnému záznamu do predmetnej knihy narodení. Upozorneniu bolo vyhovené a v súčasnosti nie je možné predmetný rozsudok pokladať za listinu hodnovernú na zápis do matriky, lebo rozsudok Okresného súdu v Leviciach bol získaný preukázaným trestným činom sudkyne.

9. V aktuálnom rodnom liste žalobkyne je zapísaný ako otec S. B., a to od 02. 07. 2007.

II. Zhrnutie napadnutého rozhodnutia (opatrenia) žalovaného

10. Žalovaný v podaní zo dňa 01. 04. 2019 označeným ako: „Vec: Žiadosť o vykonanie zmeny zápisu v knihe narodení - odpoveď“ po dôkladnom preštudovaní všetkých písomností týkajúcich sa zápisu otca pani R. L., nar. XX. XX. XXXX oznámil jej právnenému zástupcovi, že Matričný úrad Obce Hokovce dňa 13. 12. 2006 na základe právoplatného rozsudku Okresného súdu Levice zo dňa 08. 10. 2004, ktorý bol osobne predložený žalobkyňou, vykonal zmenu v knihe narodení Matričného radu Hokovce, t. j. zapísal za otca R. B. grófa S. J.. Tento dodatočný zápis dňa 02. 07. 2007 bol Matričným úradom v Hokovciach zrušený na základe upozornenia prokurátora Okresnej prokuratúry v Leviciach č. Pd 57/2007-6 zo dňa 14. 06. 2007.

11. V ďalšej časti informoval právneho zástupcu žalobkyne, že po obdržaní žiadosti kontaktoval Ministerstvo vnútra SR, Okresný úrad, odbor všeobecnej vnútornej správy Levice, Krajskú prokuratúru v Nitre, Okresnú prokuratúru v Leviciach a Okresný súd v Leviciach.

12. V závere uviedol stanovisko, podľa ktorého Obec Hokovce, matričný úrad nie je oprávnený vykonať zmenu zápisu v knihe narodení žalobkyne tak, ako to vyplýva z upozornenia prokurátora. Rozsudok Okresného súdu Levice č. 8P/205/2007 - 17 bol vynesený na základe trestného činu konajúcej sudkyne. Výrok rozsudku je v rozpore so zákonom, je neurčitý, nejasný a preto nevykonateľný. Sudkyňa M.. I. G. bola uznaná za vinnú zo spáchania trestného činu zneužívania právomoci verejného činiteľa podľa § 158 ods. 1 písm. a/ Trestného zákona rozsudkom Okresného súdu Nové Zámky. Tento rozsudok bol potvrdený rozsudkom Krajského súdu v Nitre a Najvyšším súdu Slovenskej republiky. Od podania upozornenia prokurátora sa výrok rozsudku nezmenil, preto nie je možné vykonať zmenu zápisu.

III. Argumenty žalobcu

13. Žalobkyňa v žalobe zo dňa 03. 06. 2019, súdu doručenej dňa 04. 06. 2019 uviedla, že považuje opatrenie za nezákonné a napáda ho v celom rozsahu. Uviedla, že jej právnomu zástupcovi bolo opatrenie doručené (oznámené) dňa 05. 04. 2019.

14. Napadnuté opatrenie spĺňa kritérium neformálnosti - nie je rozhodnutím. Je opatrením konečnej povahy. Žalovaný v Opatrení uviedol svoje závery ohľadom nemožnosti vykonania zmeny zápisu v knihe narodení. Z pozície orgánu štátnej správy podal konečnú „odpoveď“ na návrh žalobkyne, a síce, že zmenu zápisu nevykoná. Proti Opatreniu nemožno podať riadny opravný prostriedok. Opatrenie je spôsobilé byť predmetom súdneho prieskumu, nakoľko ním (i) bol porušený zákon a (ii) zasiahlo sa ním do práv žalobkyne.

15. Ku skutkovým okolnostiam žalobkyňa uviedla, že Okresný súd Levice vydal dňa 08. 10. 2004 rozsudok č. k. 8P/205/2004-17 (ďalej len „Rozsudok“), ktorým určil, že nebohý S. J., zomrelý dňa XX.XX.XXXX v C. Z. je otcom žalobkyne (ďalej len „Otec“). Rozsudok nadobudol právoplatnosť dňa 15. 10. 2004. Na podklade Rozsudku žalovaný zapísal Otca žalobkyne do knihy narodení, o čom svedčí aj kópia rodného listu žalobkyne zo dňa 13. 12. 2006.

16. Medzičasom, Okresný súd Nové Zámky, rozhodnutím vo veci vedenej pod sp. zn.: 3T/188/2009 rozhodol, že M.. I. G. ako konajúca sudkyňa Okresného súdu Levice, je vinná zo spáchania trestného činu zneužitia právomoci verejného činiteľa v súvislosti s rozhodovaním a vydaním Rozsudku tým, že porušila príslušné procesné ustanovenia o vedení konania, čím postupovala v rozpore so zákonom. Trestný rozsudok bol potvrdený Krajským súdom v Nitre (sp. zn.: 3To/67/2010) a dovolanie sudkyne bolo odmietnuté (Najvyšší súd SR, sp. zn.: 1 Tdo 52/2011).

17. Po vydaní Trestného rozsudku podal príslušný okresný prokurátor upozornenie č.: Pd 57/2007-6 zo dňa 14. 06. 2007, ktorým namietal vykonaný Zápis v matrike a navrhol ho vymazať. V upozornení uviedol, že Rozsudok je do knihy narodení nezapisateľný, nakoľko výrok Rozsudku neobsahuje základné identifikačné údaje žalobkyne, a Rozsudok bol vydaný trestným činom.

18. Krajská prokuratúra Nitra sa s postupom okresného prokurátora (Krajská prokuratúra v Nitre a Okresná prokuratúra v Leviciach ďalej aj ako „Prokuratúra“) stotožnila listom zo dňa 14. 01. 2013 a dodala, že ak bol Rozsudok vydaný v dôsledku trestného činu sudcu, Okresný súd Levice by mal zvážiť ustanovenie opatrovníka Otcovi žalobkyne, aby sa mohlo začať konanie o obnove Rozsudku. Rovnaký názor uviedlo aj Ministerstvo vnútra Slovenskej republiky, sekcia verejnej správy, oddelenie matrik (ďalej len „Ministerstvo“), ktoré listom zo dňa 02. 08. 2017 uvádzalo potrebu ustanovenia opatrovníka Otcovi žalobkyne s cieľom začať konanie o obnove.

19. Žalovaný upozorneniu vyhovel a pod ťarchou listov z Prokuratúry a Ministerstva vymazal Otca žalobkyne z knihy narodení.

20. Žalobkyňa podala dňa 27. 11. 2018 Návrh, v ktorom opätovne požadovala vykonanie zápisu Otca do knihy narodení a reagovala v ňom aj na argumentáciu Prokuratúry a žalovaného ohľadom nemožnosti vykonania tohto zápisu. Namiesto toho, aby žalovaný vo veci konal, obrátil sa so „žiadostou o radu“ na okresnú Prokuratúru, krajskú Prokuratúru, Ministerstvo a tiež aj na Okresný súd Levice. Prokuratúra svojimi listami zo dňa 18. 03. 2019 a 05. 04. 2019 zotrvala na svojom predchádzajúcom stanovisku, že zápis na podklade Rozsudku nie je možný. Rovnako to uviedlo aj Ministerstvo vo svojom liste zo dňa 04. 01. 2019. Okresný súd Levice zo dňa 12. 02. 2019 uviedol, že Rozsudok je právoplatný a nebol zrušený.

21. Žalovaný vydal dňa 01. 04. 2019 Opatrenie, v ktorom s poukazom na vyššie uvedené odpovede z Prokuratúry a z Ministerstva Návrh odmietol. Podľa žalovaného nemôže dôjsť k zápisu do matriky, nakoľko (i) Rozsudok bol vydaný trestným činom sudcu, (ii) výrok Rozsudku je v rozpore so zákonom, je neurčitý, nejasný a nevykonateľný a (iii) od podania upozornenia Prokuratúry sa výrok rozsudku nezmenil.

22. Žalobkyňa považuje Opatrenie za nezákonné z dôvodov, že žalovaný nerešpektuje právoplatný Rozsudok v statusovej veci, ktorý je preňho záväzný; žalovaný na podporu svojho konania nepodal žiadnu právnu argumentáciu; nesprávne aplikuje a vykladá (i) ustanovenia zákona týkajúce sa obnovy konania, (ii) aplikácie Trestného rozsudku a (iii) ustanovení o náležitostiach výroku rozhodnutia, výrok

Rozsudku je jasný, určitý, vykonateľný a spôsobilý na zápis od matriky; Opatrenie je nepreskúmateľné; Opatrenie porušuje princíp právnej istoty a právo na súkromný a rodinný život žalobkyne.

23. V ďalšej časti žaloby žalobkyňa poukázala na to, že rozsudok je právoplatný a právoplatnosť zakladá právnu istotu pre účastníkov konania. O čom bolo právoplatne rozhodnuté, to sa považuje za vyriešené a tým sa možno riadiť. Rozsudok je pre žalovaného záväzný. Rozsudok je rozhodnutím o osobnom stave. „Rozsudok, ktorým je rozhodnuté o osobnom stave, je záväzný pre každého“ (§ 43 zákona č. 161/2015 Z. z. Civilný mimosporový poriadok, ďalej len „CMP“). Neexistuje žiadne ustanovenie zákona, ktoré by žalovanému umožňovalo nerešpektovať právoplatný a záväzný Rozsudok v statusovej veci.

24. S poukazom na ust. § 17a Zákona o matrikách a podľa § 16 Vyhlášky mal žalovaný vykonať zmenu zápisu v matrike na podklade Rozsudku ako právoplatnej verejnej listiny. Žalovaný tak neurobil. Jedným z dôvodov na nevykonanie zápisu je tvrdenie, že zápisu bráni existencia Trestného rozsudku. Tento názor nemá oporu v zákone. Možnosť zmeny (zrušenia) civilného rozsudku pre trestný čin sudcu pripadá do úvahy iba v konaní o obnove podľa § 397 CSP. Ak k zmene civilného rozsudku v tomto konaní nedôjde, takýto rozsudok zostáva naďalej záväzný. Rozsudok nebol predmetom obnovy konania, nebol zrušený a ani už zrušený byť nemôže, pretože na to nie sú splnené zákonné podmienky. Správny orgán je viazaný aj prípadným nezákonným rozhodnutím pokiaľ toto rozhodnutie nebolo príslušným orgánom pre svoju nezákonnosť zrušené, pričom skúma len to, či je rozhodnutie právoplatné a či ho vydal príslušný orgán (správny orgán, súd).“ Ak Rozsudok nebol pre nezákonnosť zrušený v obnove konania, je nutné ho rešpektovať. Obnova konania v prípade Rozsudku nie je možná. Návrh na začatie obnovy konania je možné podať len po splnení zákonom stanovených podmienok, ktorými sú (i) dôvod na podanie žaloby na obnovu konania, (ii) oprávnený subjekt na podanie žaloby na obnovu konania a (iii) dodržanie lehôt. Všetky podmienky musia byť splnené súčasne. K prvej podmienke. Dôvod na obnovu konania existuje. Je ním Trestný rozsudok. K druhej podmienke. Oprávnený subjekt na podanie žaloby na obnovu konania existuje. Je to strana - ten, v koho „neprospech“ bolo rozhodnuté, t. j. Otec žalobkyne. Keďže Otec v čase vydania Rozsudku nežil, konal vo veci opatrovník. Ten žalobu na obnovu konania nepodal. V súčasnosti niet iného subjektu, ktorý by mohol podať žalobu na obnovu konania. Pre úplnosť podotýkame, že obnovu konania nemôže iniciovať ani prokurátor, ani súd. K tretej podmienke. Lehota na podanie žaloby na obnovu konania márne uplynula.

25. Rozsudok je právoplatný, záväzný, nebol zrušený v konaní o obnove a toto konanie už ani nemôže byť začaté. Rozsudok treba rešpektovať a na jeho podklade vykonať zápis do matriky. Okresný súd Levice opakovane potvrdil, že konanie o obnove sa nezačalo, Rozsudok je právoplatný a spôsobilý na vybavovanie ďalších úradných záležitostí.

26. Žalovaný tvrdí, že výrok Rozsudku je neurčitý, nejasný a nezapísateľný do matriky, pretože neobsahuje identifikáciu žalobkyne. Nemožno s tým súhlasiť. Rozsudok bol vydaný v roku 2004, a teda za účinnosti zákona č. 99/1963 Zb. Občiansky súdny poriadok (ďalej len „OSP“). Ustanovenie § 157 OSP uvádzalo náležitosti písomného vyhotovenia súdneho rozhodnutia. Označenie účastníkov konania sa uvádzalo v záhlaví a nie vo výroku Rozsudku. Presným označením účastníkov konania sa rozumie „meno, priezvisko a bydlisko“ Tvrdenie, že Rozsudok nemožno zapísať pre neurčitosť výroku, je účelové.

27. V právnom štáte je neprípustné, aby štátny orgán konal inak, ako mu prikazuje zákon (čl. 2 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „Ústava“). Žalovaný je viazaný zásadou legality. Konanie mimo litery zákona je nezákonným prekročením právomoci. Z CMP pre žalovaného vyplýva povinnosť rešpektovať právoplatné rozhodnutie v statusovej veci. Zákon o matrike prikazuje žalovanému vykonať zmenu v matrike na základe verejnej listiny (Rozsudku). Žalovaný nesmie svojvoľne nerešpektovať právoplatné a záväzné rozhodnutie súdu.

28. Nerešpektovanie právoplatného Rozsudku a nevykonanie zmeny v matrike tak, ako to prikazuje zákon, je okrem porušenia príslušných predpisov správneho práva aj zásahom do právnej istoty žalobkyne, ako aj porušením čl. 1 ods. 1 a čl. 46 Ústavy. Rozsudok je navyše rozhodnutím súdu v statusovej veci. Žalobkyňa má právo, aby bol jej biologický Otec zapísaný v rodnom liste. Toto právo je súčasťou práva na ochranu súkromného a rodinného života a je chránené Ústavou SR ako aj Dohovorom o ochrane ľudských práv a základných slobôd. Skutočnosť, že v prípade žalobkyne existuje viac ako 14 rokov právoplatné rozhodnutie, ktoré nie je štátnymi orgánmi rešpektované, je závažným zásahom do základných princípov právneho štátu, porušením právnej istoty, porušením predvídateľnosti konania

štátnych orgánov a vážnym zásahom do práva na súdnu ochranu a práva na ochranu súkromného a rodinného života. Tento zásah je konečným spôsobom deklarovaný v Opatrení, ktoré žalobkyňa v celom rozsahu napáda.

29. V závere žaloby poukázala žalobkyňa aj na to, že Opatrenie sa vôbec nevysporiadalo s argumentmi, ktoré žalobkyňa uviedla v Návrhu. Keďže má Opatrenie konečnú povahu, je potrebné naň klásť rovnaké štandardy čo do odôvodnenia, ako pri rozhodnutí. Opatrenie neobsahuje žiadne vyjadrenie žalovaného k argumentácii, ktorá bola podaná v Návrhu. Žalovaný nepodáva vysvetlenie ani k skutkovej ani k právnej stránke veci. Obmedzil sa iba na zopakovanie už známeho postoja Prokuratúry o nemožnosti zapísania Otca do knihy narodení, čo však nemožno považovať za kvalifikované odôvodnenie.

IV. Vyjadrenie žalovaného

30. Žalovaný sa k žalobe vyjadril v podaní zo dňa 26. 08. 2019, ktoré bolo súdu doručené dňa 28. 08. 2019. Vo svojom vyjadrení k žalobe uviedol, že Obec Hokovce - matričný úrad na základe právoplatného rozhodnutia Okresného súdu v Leviciach zo dňa 08. 10. 2004 č. k. 8P/205/2004-17 v príslušnej knihe narodení v dodatočných záznamoch vykonala zápis o tom, že otcom dieťaťa - R. L., nar. XX. XX. XXXX (žalobkyne) je S. J., 72 ročný, zomrelý XX. XX. XXXX.

31. Na základe prokurátorského upozornenie Okresnej prokuratúry Levice zo dňa 14. 06. 2007 bol dňa 02. 07. 2007 v knihe narodení tento dodatočný zápis zrušený.

32. Od roku 2010 do dnešného dňa žalobkyňa viackrát požiadala úrad o vydanie svojho rodného listu, kde je uvedený ako otec S. J.. Žalovaný týmto opakovaným žiadosťami nemôže vyhovieť, kým v knihe narodení je požadovaný zápis zrušený. Podľa oznámení Krajskej prokuratúry Nitra je rozsudok nezapísateľný do matriky a skutkový stav v tejto veci sa doposiaľ nezmenil. Obec Hokovce protestu prokurátora vyhovela, doposiaľ označený rozsudok do matriky nezapísala, nie je dôvod na prijatie prokurátorských opatrení voči Matričnému úradu Obce Hokovce.

V. Ďalší priebeh súdneho konania

33. Krajský prokurátor Nitra podaním zo dňa 15. 08. 2019 oznámil vstup do tohto súdneho konania.

34. V ďalšom podaní zo dňa 24. 10. 2019 podal vyjadrenie k žalobe a uviedol, že Rozsudok nebol a nie je spôsobilý na zápis do matriky z dôvodov, že v knihe narodení pri zápise R. B. nebol vykonaný zápis na základe relevantnej verejnej listiny, resp. rozsudku, ktorým by bolo zapreté otcovstvo S. B., napriek tomu žalobkyňa žiadala zapísať rozsudok o určení otcovstva S. J. (nebola splnená základná podmienka pre určenie otcovstva a tou je predchádzajúce zapretie otcovstva matrikového otca a zápis o tejto skutočnosti v matrike). Podľa § 37 odsek 4 zákona č. 154/1994 Z. z. o matrikách, ak sa údaje v úradných výpisoch osvedčujúce osobný stav odlišujú od údajov v iných verejných listinách, považujú sa za správne údaje uvedené v úradných výpisoch, ak sa nepreukáže opak.

35. Otcovstvo S. B. zapísané v úradných výpisoch určené 1. domnienkou otcovstva vyplýva priamo zo zákona. Ak existujú skutočnosti odôvodňujúce, že manžel matky nie je otcom dieťaťa, tak tieto môžu byť dôvodom na súdne zapretie otcovstva. V tomto prípade otcovstvo S. B. zapreté nebolo, ale sudkyňa skutkom, za ktorý bola právoplatne uznaná vinnou zo spáchania trestného činu, vydala rozsudok o určení otcovstva. Podľa platnej rozhodovacej praxe súdov súd rozhodne o určení otcovstva až po právoplatnom súdnom rozhodnutí o zapretí otcovstva manžela matky.

36. V knihe narodení vedenej Matričným úradom Hokovce pri zápise narodenia R. B. bol a je zapísaný ako otec S. B. v zmysle Nariadenia č. 80.000/1906 ministerstva vnútra "Úprava o vedení štátnych matrik". Manželstvo rodičov R. L., rod. B. trvalo podľa rozsudku Krajského súdu v Komárne zo dňa 20. 02. 1948, č. k. Cka 106/47-7 od 05. 6. 1937 do 20. 02. 1948, t. j. v čase rozhodnom pre splodenie a narodenie dcéry R..

37. Prezentoval názor, že rozsudok Okresného súdu Levice zo dňa 15. 10. 2004, č. k. 8P/205/204-17, ktorým bolo rozhodnuté vo veci otcovstva S. J. („grófa" - 72 ročného), k dieťaťu R. B., nar. XX. XX. XXXX v C. Z., nie je právne relevantný, keďže nebola splnená základná podmienka pre určenie otcovstva a tým je predchádzajúce zapretie otcovstva matrikového otca - S. B. a úradný záznam o tejto skutočnosti (zapretí otcovstva) v matrike - v knihe narodení.

38. Rozsudok je neurčitý a neúplný - neobsahuje údaje o otcovi dieťaťa zapisované do knihy narodení. Podľa § 13 odsek 1 písmeno c) zákona č. 154/1994 Z. z. o matrikách do knihy narodení sa zapisuje meno priezvisko, rodné priezvisko, deň, mesiac, rok a miesto narodenia, rodné číslo, štátne občianstvo a miesto trvalého pobytu rodičov dieťaťa. Rozsudok vo svojom výroku neobsahuje rodné priezvisko, deň, mesiac, rok a miesto narodenia, rodné číslo, štátne občianstvo a miesto trvalého pobytu otca dieťaťa. Preto nie je do knihy narodení zapisateľný - neobsahuje zákonom o matrikách vyžadované údaje identifikujúce otca dieťaťa.

39. Rozsudok je zmätočný - podľa písomného vyhotovenia rozsudku súd rozhodol v konaní o osvojení a určení otcovstva, čo je neprípustné. Osvojenie a určenie otcovstva sú dva podľa zákona o rodine rozdielne a samostatné inštitúty práva a nie je možné konanie o nich spojiť do jedného súdneho konania.

40. Rozsudok bol vydaný v dôsledku trestného činu rozhodujúcej sudkyne. V našom práve sa uplatňuje stará zásada „lus ex iniuria non orfitur" (právo nevzniká z bezprávia). Teda na rozsudku, ktorý bol vydaný v dôsledku trestného činu sudkyne, nemožno zakladať iné práva.

41. Žalobca k vyjadreniu prokuratúry podaním zo dňa 07. 10. 2019 zaujal stanovisko. Uviedol, že argumentácia prokuratúry je nedôvodná a zjavne účelová, s cieľom umelo nachádzať dôvody pre spochybňovanie právoplatného rozsudku. Tvrdenia prokuratúry vôbec nesúvisia s predmetom sporu. Vo vyjadrení len komentuje právoplatný a záväzný rozsudok resp. okolnosti, na ktorých mal byť postavený a s ktorými prokuratúra nesúhlasí. Predmetom tohto konania je však preskúmanie zákonnosti opatrenia žalovaného, a nie polemika o meritórne uzavretých skutkových a právnych stavoch. Spochybňovanie merita rozsudku, predkladanie právnych úvah o tom, prečo nemal byť vydaný, resp. čo v ňom malo byť, podľa názoru prokuratúry iné, nie je predmetom tohto konania.

42. Poukázal na to, že v konaní o rozvod manželstva matky žalobkyne V. B. a S. B. bolo rozvedené dňa 20. 02. 1948, ako dôvod rozluky sa v rozhodnutí uvádza, že žalobkyňa nie je dcérou S. B., ktorý potvrdil, že nie je otcom žalobkyne čestným prehlásením zo dňa 04. 04. 2008 a táto skutočnosť bola potvrdená i svedkami.

43. Dôležitou otázkou tohto konania je vyriešenie odmietavého postoja žalovaného k právoplatnému rozsudku s odvolávkou na to, že bol vydaný trestným činom sudcu. Rozsudok mohol byť legitímne zrušený v konaní o obnove, ale nestalo sa tak. Po uplynutí lehoty na zrušenie rozsudku musí prevážiť ochrana právnej istoty a záväznosti rozsudku nad akýmikoľvek snahami tento rozsudok relativizovať, alebo spochybňovať. Odmieťa zľahčovanie postupu žalovaného, o ktorý sa prokuratúra pokúša. Údaje otca žalobkyne p. J. sú v poriadku, ich úplnosť resp. neúplnosť nie je dôvodom na nevykonanie zápisu, ani dôvodom na nerešpektovanie právoplatného rozsudku. Žalovaný už raz zápis do matriky vykonal a rozsudok vtedy za nezapisateľný nepovažoval. Absencia, resp. nedohľadateľnosť konkrétneho údaju osoby zapisovanej do matriky ešte nerobí túto osobu nezapisateľnou.

44. K vyjadreniu žalovaného žalobca v tom istom podaní uviedol, že neprináša nič nové, ide o rovnaké, opakujúce sa tvrdenia o nemožnosti vykonania zápisu do knihy narodení, obhajujúc to tým, že to potvrdila prokuratúra upozornením. Prezentoval názor, že žalovaný ako štátny orgán by mal byť spôsobilý vybavovať veci spadajúce do jeho pôsobnosti samostatne, a bez toho, aby sa mal o svojom postupe radiť s orgánmi, ktoré nemá vo svojej priamej nadriadenej štruktúre. Nie je pravdou, že žalovaný musel vyhovieť upozorneniu prokuratúry. Nezákonné konanie jedného štátneho orgánu nesmie a nemôže byť dôvodom na nezákonné konanie iného štátneho orgánu. Zotrval na názore, že žalovaný nepostupuje v súlade so zákonom, ak nerešpektuje právoplatný rozsudok, ktorý bol do matriky už raz zapísaný.

45. Prokurátor podal opakovanie stanovisko k vyjadreniu žalobcu podaním zo dňa 24. 10. 2019, v ktorom zopakoval argumentáciu, ktorú podal ak vyjadrenie k samotnej žalobe. Žalovaný v podaní zo dňa 31. 10. 2019 zopakoval svoje stanovisko s tým, že žalobkyňa od roku 2010 viackrát požiadala o

vydanie svojho rodného listu, kde je uvedený otec S. J.. V závere svojho vyjadrenia žalovaný upriamil pozornosť na závažnú skutočnosť, že v hlavičke rozsudku zo dňa 08. 10. 2004 je záznam o poslednom pobyte S. J., zomrelý XX. XX. XXXX, naposledy bytom S., S. XX, pričom pravdepodobne v roku 1944 v S. S. X. neexistovala a je viac ako isté, že S. J. na tejto adrese nebýval. Táto adresa je súčasťou adresou žalobkyne. S. J. naposledy býval vo svojom kaštieli v P. C. Z., kde ho podľa záznamov v obci dňa XX. XX. XXXX zastrelili sovietski vojaci.

46. Žalobca cestou svojho právneho zástupcu v podaní zo dňa 10. 12. 2019 zdôraznil, okrem iného, že predmetom tohto konania je právna otázka, či žalovaný (a prokurátor) mohol nerešpektovať právoplatný rozsudok a odmietnuť tak vykonanie zápisu do knihy narodení žalobkyne. V ostatnom zopakoval svoju právnu argumentáciu uvedenú v predchádzajúcich vyjadreniach i samotnej správnej žalobe.

47. Na prejednanie veci súd nariadil pojednávanie na 12. 05. 2021. Právny zástupca žalobkyne poukázal na to, že základný právny argument o ktorý sa vedie spor, je ten, či rozsudok z roku 2004 o určenie otcovstva je vykonateľný, právoplatný a záväzný. Podľa jeho názoru tento rozsudok stále zaväzuje, pri obnove konania nebol zrušený a ako verejná listina je podkladom pre vykonanie zmeny zápisu v matrike. Žalovaný tento fakt odmieta rešpektovať a tvrdí, že zápisu bráni trestný rozsudok, podľa ktorého mal byť rozsudok o určenie otcovstva vydaný trestným činom sudcu. Podľa žalobkyne dochádza k porušovaniu jej verejného subjektívneho práva, aby bol zápis v matrike vykonaný podľa administratívnych predpisov. Zároveň má táto nečinnosť matriky presah aj do práva na súkromný a rodinný život, nakoľko v rodnom liste žalobkyne je uvedený otec alebo osoba, ktorá nie je otcom. Zásadný právny argument o tom, že rozsudok o určenie otcovstva nebol zrušený v obnove konania detailne rozobrali v žalobe a nad rámec tejto argumentácie uviedol, že ide o podobný prípad, ako keby sme nerešpektovali premlčacie lehoty alebo iné zákonom stanovené hmotnoprávne lehoty, po uplynutí ktorých sa právo buď oslabuje na jednej strane a na druhej strane právo niekoho podporuje. Po nesplnení zákonných podmienok na zrušenie rozsudku v obnove konania musí nastúpiť princíp právnej istoty, a rozsudok o určenie otcovstva musí byť rešpektovaný každým, vrátane štátnych orgánov, ide o statusový rozsudok, ktorý zaväzuje každého. Uviedol, že žalobkyňa sa o zmene zápisu v knihe matrik dozvedela po tom, ako bolo zaslané upozornenie prokurátora žalovanému, ale či jej bolo zaslané aj stanovisko žalovaného k tomuto upozorneniu, sa vyjadriť nevedel, predpokladá, že jej bol zaslaný rodný list s vykonanou zmenou.

48. Žalovaný uviedol, že na základe trestného činu sudkyne bol výmaz vykonaný, ale na základe upozornenia prokurátora, nakoľko tento rozsudok bol právoplatný už v roku 2004 a dala si to zapísať až koncom roku 2006. Právny zástupca žalobkyne za týchto 15 rokov urobil asi dva chabé pokusy, či to nezapíšu, všetko po 6 rokoch. Žalovaný ďalej uviedol, že určite bola žalobkyňou oznámená zmena v jej rodnom liste a predpokladá, že jej zaslali rodný list s touto vykonanou zmenou. K odpovedi na list žalobkyne, ktorá je datovaná dňom 16. 11. 2012 uviedol, že p. V. ako zástupca žalobkyne neprinesol písomnú žiadosť, ale len ústne žiadal o vykonanie zmeny a žalovaný reagoval listom zo dňa 16. 11. 2012.

49. Zástupca prokuratúry na pojednávaní poukázal na vyjadrenia, ktoré do spisu doručili. Opäť zdôraznil, že otcovstvo p. B. nebolo nikdy zapreté, svedčí mu prvá domnienka otcovstva a zapretie otcovstva bolo elementárnym predpokladom, aby súd vôbec mohol konať o určenie otcovstva. Rozsudok neobsahuje zákonom vyžadované náležitosti pre zápis otca do matriky, preto aj z tohto dôvodu nebol zapisateľný. Z nepráva nemôže vzniknúť právo. Ohľadom právnej istoty prezentoval názor, že sa musí brať do úvahy aj právna istota p. J., ktorý po svojej smrti objektívne nemôže brániť svoje práva.

50. Na ďalšom pojednávaní konanom dňa 16. 06. 2021 právny zástupca žalobkyne poukázal na svoje písomné vyjadrenie, doručené súdu dňa 09. 06. 2021, ktorým reagoval na listiny predložené súdu na jeho vyžiadanie. Upriamil pozornosť na to, že žalovaný postupoval a vybavoval dopyty/žiadosti žalobkyne v roku 2012 a 2013. Žalovaný produkoval odpovede náhodilo, po každom vykonanom úkone, resp. vtedy, ak sa mu vrátila akákoľvek odpoveď/reakcia na jeho dopyt. Dôležité je, že otázka zmeny zápisu v knihe narodení bola otvorená aj po týchto odpovediach žalovaného t. j. aj po roku 2012. Žalovaný ďalej postupoval v koordinácii s prokurátorom a Ministerstvom vnútra SR. Žalovaný vo svetle nových skutkových a právnych okolností konal aj na základe návrhu žalobkyne v roku 2018, vo vzťahu ku ktorému vydal opatrenie. Tento konkrétny správny akt je predmetom žalobného prieskumu. Ďalej uviedol, že z listín, ktoré predložil žalovaný, sa nenachádza hodnoverný dôkaz, ktorý by preukazoval, že odpoveď z roku 2012 bola žalobkyňou skutočne riadne doručená. V predložených dokumentoch sa doručka, ktorý je verejnou listinou preukazujúcou doručenie nenachádza. Je tam len podací lístok,

ktorý však doručenkou nenahrádza. V tejto súvislosti poukázal na rozsudok Najvyššieho súdu SR sp. zn. 3Sžo/13/2011 zo dňa 20. 09. 2011, ako i iné rozhodnutia súdov týkajúce sa uvedenej problematiky.

51. Žalobkyňa tvrdila, že žaloba bola podaná včas, proti konkrétnemu opatreniu žalovaného, ktoré jej bolo oznámené 05. 04. 2019. Opatrenie a odpoveď z roku 2012 nie je možné nijakým spôsobom stotožňovať, práve naopak. Pre účely žalobkyne je ich potrebné prísne rozlišovať. Odpoveď z roku 2012 so svojím obsahom nenadväzuje na žiaden konkrétny úkon/žiadosť/dopyt. Vydaniu opatrenia predchádzali iné skutkové okolnosti, ako vydaniu odpovede z roku 2012. V tejto súvislosti poukázal na stanoviská k žiadosti žalovaného zo strany Krajskej prokuratúry v Nitre, Okresného súdu v Leviciach, Ministerstvo vnútra SR. Tieto skutočnosti vytvorili nový skutkový stav, kedy Okresný súd Levice potvrdil, že prokuratúrou a žalovaným avizované ustanovenie opatrovníka nie je právne možné a zároveň že žiadne avizované konanie o obnove konania sa nezačalo a ani nie je možné začať. Uvedené posilnili právnu istotu žalobkyne a viedli ju k tomu, aby prostredníctvom svojho právneho zástupcu podala žalovanému návrh na uskutočnenie zápisu otca žalobkyne do knihy narodení.

52. Zástupca krajskej prokuratúry na uvedené reagoval na pojednávaní dňa 16. 06. 2021 tak, že poukázal na to, že žalobkyňa žiadala matriku o zápis predmetného rozsudku 4x v roku 2007, v roku 2010, v roku 2012 a v roku 2019. V tejto súvislosti dávam na zváženie súdu ust. § 28 SSP, kedy súd môže odmietnuť žalobu fyzickej osoby, ktorou sa sleduje zneužitie práva, podľa § 98 ods. 1 písm. h/ SSP. Tvrdil, že 4x sa neúspešne žalobkyňa pokúšala o zápis rozsudku o určenie otcovstva a javí sa to, ako keby v roku 2019 sa snažila prinavrátiť si lehotu na súdny prieskum.

VI. Posúdenie podstatných skutkových zistení a právne argumenty

53. Krajský súd v Nitre ako súd vecne a miestne príslušný (ust. § 10, ust. § 13 ods. 1 Správny súdny poriadok, ďalej len „SSP“), viazaný rozsahom a dôvodmi podanej žaloby (ust. § 134 ods. 1, 2 SSP) a vychádzajúc zo zisteného skutkového stavu, preskúmal opatrenie žalovaného zo dňa 01. 04. 2019 a dospel k záveru, že podaná žaloba je nedôvodná, a preto na pojednávaní dňa 16. 06. 2021 ju podľa ust. § 190 SSP zamietol.

54. Podľa § 2 ods. 2 zák. .č 162/2015 Z. z. Správny súdny poriadok (ďalej len SSP), každý, kto tvrdí, že jeho práva alebo právom chránené záujmy boli porušené alebo priamo dotknuté rozhodnutím orgánu verejnej správy, opatrením orgánu verejnej správy, nečinnosťou orgánu verejnej správy alebo iným zásahom orgánu verejnej správy, sa môže za podmienok ustanovených týmto zákonom domáhať ochrany na správnom súde.

Podľa § 3 ods. 1 písm. c) SSP opatrením orgánu verejnej správy správny akt vydaný orgánom verejnej správy v administratívnom konaní, ktorým sú alebo môžu byť práva, právom chránené záujmy alebo povinnosti fyzickej osoby a právnickej osoby priamo dotknuté.

Podľa § 6 ods. 1 SSP správne súdy v správnom súdnictve preskúmajú na základe žalôb zákonnosť rozhodnutí orgánov verejnej správy, opatrení orgánov verejnej správy a iných zásahov orgánov verejnej správy, poskytujú ochranu pred nečinnosťou orgánov verejnej správy a rozhodujú v ďalších veciach ustanovených týmto zákonom.

Podľa § 134 ods. 1 SSP správny súd je viazaný rozsahom a dôvodmi žaloby, ak nie je ďalej ustanovené inak.

Podľa § 135 ods. 1 SSP na rozhodnutie správneho súdu je rozhodujúci stav v čase právoplatnosti rozhodnutia orgánu verejnej správy alebo v čase vydania opatrenia orgánu verejnej správy.

Podľa § 181 ods. 1, 4 SSP, fyzická osoba alebo právnická osoba musí správnu žalobu podať v lehote dvoch mesiacov od oznámenia rozhodnutia orgánu verejnej správy alebo opatrenia orgánu verejnej správy, proti ktorému smeruje, ak tento zákon alebo osobitný predpis neustanovuje inak. Zmeškanie lehoty podľa odsekov 1 až 3 nemožno odpustiť.

55. Podľa § 26 zák. č. 154/1994 Z. z. o matrikách, v znení neskorších predpisov, zmeny zápisov, dodatočné zápisy, dodatočné záznamy a ich opravy v matrike vykonáva matričný úrad na základe verejných listín, iných úradných listín alebo písomných oznámení, ak v tomto zákone nie je ustanovené inak.

Podľa § 31a vyššie citovaného zákona, na konanie podľa tohto zákona sa nevzťahuje všeobecný predpis o správnom konaní.

Podľa § 37 ods. 4 vyššie citovaného zákona, ak sa údaje v úradných výpisoch osvedčujúce osobný stav odlišujú od údajov v iných verejných listinách, považujú sa za správne údaje uvedené v úradných výpisoch, ak sa nepreukáže opak.

56. Každý, kto tvrdí, že bol na svojich právach ukrátený rozhodnutím orgánov verejnej správy, môže sa obrátiť na súd, aby preskúmal zákonnosť takého rozhodnutia, ak zákon neustanoví inak (článok 46 ods. 2, prvá veta Ústavy SR). Konanie pred správnym súdom je ovládané dispozičnou zásadou, čo znamená, že je výlučne na žalobcovi, ako využije svoje ústavou zaručené právo domáhať ochrany pred nezákonnosťou rozhodnutí orgánov verejnej správy. Je preto na žalobcovi, aby vymedzil rozsah a obsah súdneho prieskumu tak, že v žalobe uplatní dôvody nezákonnosti napadnutého postupu alebo rozhodnutia orgánu verejnej správy.

57. Preskúmané opatrenie je svojim charakterom individuálnym správnym aktom, ktorým obec ako subjekt samosprávy poverený preneseným výkonom štátnej správy na úseku vedenia matrik (§ 4 zákona o matrikách; žalovaný orgán verejnej správy) v konaní o zmenu zápisu matričnej udalosti týkajúcej sa žalobkyne, oznámil žalobkyňu ako žiadateľovi spôsob vybavenia jej žiadosti. Hoci zákon o matrikách vo veci zápisov matričných udalostí do matrik neupravuje striktno formalizovaný postup, ktorého výsledkom je vydanie formalizovaného rozhodnutia v zmysle zákona č. 71/1967 Zb. o správnom konaní (správny poriadok) v znení neskorších predpisov, proti ktorému by bol prípustný riadny opravný prostriedok (napr. odvolanie) alebo mimoriadny opravný prostriedok, je takéto opatrenie predmetom spôsobilým súdneho prieskumu zákonnosti (§ 7 písm. a/ SSP a contrario), pretože podanie opravného prostriedku proti takémuto opatreniu osobitný právny predpis neupravuje.

58. Pri posudzovaní toho, či oznámenie žalovaného o ne/vybavení žiadosti žalobkyne o vykonanie zmeny zápisu v knihe narodení podlieha súdnemu prieskumu je nevyhnutné skúmať to, či svojimi účinkami smeruje ku konkrétnemu adresátovi práva, a zakladá mu priamo alebo aj sprostredkované práva alebo povinnosti. Z oznámenia žalovaného vyplýva, že matričný úrad Obce Hokovce nie je oprávnený vykonať zmeny zápisu v knihe narodení žalobkyne, lebo rozsudok č. 8P/205/2004-17 bol vynesený na základe trestného činu konajúcej sudkyne. Oznámenie žalovaného je teda aj napriek svojej neformálnej povahe rozhodnutím s účinkami v osobnej sfére žalobkyne. Vzhľadom na znenie citovaných ustanovení SSP mal súd za to, že oznámenie žalovaného zo dňa 01. 04. 2019 je spôsobilým predmetom súdneho prieskumu. Tento právny názor je podporený aj nálezom Ústavného súdu Slovenskej republiky č. III. ÚS 91/2016-74 zo dňa 17.05.2016, ktorý o. i. skonštatoval, že „rozhodnutia a postupy orgánov štátnej správy a územnej samosprávy podliehajú správne prieskumu zásadne bez ďalších vymedzení. Tieto správne orgány sú základom verejnej správy, a preto na to, aby ich rozhodnutia a postupy boli preskúmateľné v správnom súdnictve, zákon nevyžaduje splnenie ďalších kritérií. Nie je pritom rozhodujúce, ako sú tieto normatívne akty terminologicky označené, pretože okrem rozhodnutí môže ísť aj o opatrenia, dokonca aj o záväzné pokyny či záväzné stanoviská. V zmysle odporúčania Rady Európy Rec (89)8, ktoré upravuje dočasnú súdnu ochranu poskytovanú v správnych záležitostiach, termín správny akt znamená v súlade s rezolúciou (77)31 o ochrane jednotlivca vo vzťahu k správnym aktom správnych orgánov každé jednotlivé opatrenie alebo rozhodnutie prijaté pri výkone správy verejným orgánom, ktoré priamo zasahuje do práv, slobôd alebo záujmov osôb“.

59. Potom, čo si súd vyriešil otázku, či vydané opatrenie žalovaného zo dňa 01. 04. 2019 môže byť predmetom súdneho prieskumu v správnom súdnictve, oboznámením sa s administratívnym spisom žalovaného dospel k záveru, že opatrenie vydané dňa 01. 04. 2019 sa priamo nedotklo práv a oprávnených záujmov žalobkyne, lebo ide o opakované vyjadrenie stanoviska žalovaného k žiadostiam žalobkyne o vykonanie zmeny zápisov v matrike, konkrétne v knihe narodení a rodnom liste žalobkyne, a preto žalobu zamietol z nasledovných dôvodov.

60. Z administratívneho spisu žalovaného bolo zistené, že pôvodne bol ako otec žalobkyne zapísaný S. B.. Rozsudkom Okresného súdu v Leviciach č. k. 8P/205/2004-17 zo dňa 08. 10. 2004 bolo určené, že nebohý S. J., zomrelý dňa XX. XX. XXXX je otcom R. L.. Rozsudok nadobudol právoplatnosť dňa 15. 10. 2004 a bol vydaný sudkyňou Okresného súdu v Leviciach JUDr. I. G.. Krajský súd v Nitre svojím rozsudkom č. k. 3To/67/2010-1468 zo dňa 12. mája 2011 podľa § 322 ods. 3 Trestného poriadku vyniesol výrok, že obžalovaná JUDr. I. G. je vinná, že ako sudkyňa Okresného súdu Levice, v rozpore so základnou povinnosťou sudcu a v zjavnom rozpore s ustanoveniami Občianskeho súdneho poriadku a Zákona o rodine, okrem iného, v skutku popísanom pod písm. b/ - v konaní vedenom pod sp. zn. 8P/205/2004 týkajúcom sa navrhovateľky R. L. proti odporcovi S. J., o návrhu na určenie otcovstva, doručeného Okresnému súdu Levice 11. 08. 2004, dňa 08. 10. 2004 rozhodla tak, že nebohý S. J., zomrelý dňa XX. XX. XXXX, je otcom R. L. a takto svojvoľne rozhodla s cieľom vyhovieť návrhom vypracovaným advokátkou JUDr. N. C. napriek tomu, že vedela, že tým poskytla zjavne neoprávnenú výhodu navrhovateľom, ktorá nemala oporu v právnom poriadku.

61. V rodnom liste žalobkyne zo dňa 13. 12. 2006 bol následne zapísaný ako otec S. J. s poznámkou, že otec je zapísaný na základe právoplatného rozhodnutia Okresného súdu v Leviciach zo dňa 08. 10. 2004 číslo 8P/205/2004-17.

62. Podaním zo dňa 14. 06. 2007 zaslala Okresná prokuratúra Levice žalovanému upozornenie prokurátora podľa § 29 ods. 1 zák. č. 153/2001 Z. z. o prokuratúre v znení neskorších predpisov, v ktorom prokurátor poukazoval na to, že zo spisu nie je zrejmé, kto a kedy predložil matrike rozsudok Okresného súdu v Leviciach a to s veľkým časovým odstupom. Ďalej prokurátor poukazoval na to, že výrok rozsudku je neurčitý a preto nevykonateľný, nakoľko osoba, ku ktorej bolo určené otcovstvo S. J. - R. L. nie jednoznačným spôsobom identifikovaná, ak ilustráciou v evidencii obyvateľstva SR bolo zistené, že v Slovenskej republike je evidovaných 55 osôb na meno R. L.. Prokurátor v upozornení navrhol, aby v knihe narodení matričného úradu Hokovce vo zväzku č.4, ročník 1945, strana 35, poradové číslo 19 bol vymazaný ako otec R. B. t. č. zapísaný S. J. a z poznámky vymazané, že otec je zapísaný na základe právoplatného rozsudku Okresného súdu v Leviciach a namiesto otca zapísať pôvodne zapísaného otca S. B.. Žalovaný následne vykonal zmenu zápisu v knihe narodení tak, že za otca dieťaťa - žalobkyne zapísal S. B..

63. Listom zo dňa 02. 07. 2007 žalovaný oznámil Okresnej prokuratúre v Leviciach, že dodatočný zápis v knihe narodení žalobkyne bol zrušený a zároveň oznámil, že zaslal žiadosť o vrátenie rodného listu zo dňa 13. 12. 2006 R. L. a dňa 02. 07. 2007 jej bol zaslaný aktuálny rodný list. Prílohou oznámenia je, okrem iného i podanie zo dňa 02. 07. 2007 adresované žalobkyni s tým, že sa jej zasiela aktuálny rodný list, zároveň bola požiadaná o vrátenie neaktuálneho rodného listu vystaveného na úrade dňa 13. 12. 2006, nakoľko na tomto rodnom liste je uvedený nesprávny otec. Súčasťou je i rodný list zo dňa 02. 07. 2007, kde je ako otec žalobkyne zapísaný S. B..

64. Podaním zo dňa 18. 01. 2010 (doručené žalovanému 25. 01. 2010) žalobkyňa žiadala o vydanie rodného listu v súlade s rozsudkom Okresného súdu Levice č. k. 8P/205/2004-17, ktorý nadobudol právoplatnosť 15. 10. 2004 a ktorý v prílohe predložila. Poukázala na to, že podľa uvedeného rozsudku je jej otcom S. J., a nie S. B., rozsudok je právoplatný a vykonateľný, a nebol zrušený ani na základe riadneho, ani mimoriadneho opravného prostriedku. Ďalej v liste uviedla, že v minulosti jej už rodný list, v ktorom bol uvedený otec S. J. bol vydaný, no na základe oparenia prokurátora jej bol následne opätovne vydaný pôvodný rodný list, v ktorom je ako otec uvedený S. B..

65. Žalovaný oznámil žalobkyni k jej žiadosti, že na základe upozornenia prokurátora bol dodatočný zápis zo dňa 13. 12. 2006 zrušený. Tento údaj zostáva v knihe narodení nemenný do doby, kým bude predložený právoplatný a vykonateľný rozsudok Okresného súdu v Leviciach o určení otcovstva R. L..

66. Dňa 04. 07. 2012 bolo žalovanému doručené podanie žalobkyne zo dňa 04. 07. 2012 v zastúpení Ing. M. V. označené ako žiadosť o výmaz otcovstva S. B., nakoľko menovaný nie je otcom R. L., čo dokazuje v prílohe pripojený právoplatný rozsudok Krajského súdu v Komárne Cka 106/47-7. O zápis S. J. v zmysle právoplatného rozhodnutia Okresného súdu Levice pod č. 8P/205/2004-17 doručia ihneď po potvrdení vykonateľnosti tohto rozhodnutia, ktorý je vo vybavovaní. Prílohou žiadosti bolo plnomocenstvo vystavené žalobkyňou pre L.. M. V. zo dňa 03. 07. 2012, ktorým ho žalobkyňa splnomocnila na vybavenie razítka vykonateľnosti na rozsudku Okresného súdu v Leviciach č.k.

8P/205/2007-17 a zároveň ho splnomocnila vybavením na matričnom úrade v Hokovciach o výmaz otcovstva S. B. v zmysle právoplatného rozsudku Krajského súdu v Komárne Cka 106/47-8 a zápisu otca S. J. v zmysle právoplatného rozsudku Okresného súdu Levice č. k. 8//205/2004-17. Rozsudok, na ktorý sa odvoláva žalobkyňa v uvedenom liste - Krajského súdu v Komárne, bol rozsudok o rozluke manželstva rodičov žalobkyne S. B. a V. B. (nie o zapretí otcovstva S. B.).

67. Žalovaný v podaní zo dňa 05. 09. 2012 oznámil zástupcovi žalobkyne L.. M. V., že matričný úrad vec otcovstva k R. L. na základe predložených dokladov preveruje a o výsledku šetrenia a o ďalšom postupe bude informovať. Ďalším listom zo dňa 16. 11. 2012 žalovaný oznámil L.. M. V., že s poukazom na upozornenie prokurátora zo dňa 08. 10. 2004 je rozsudok nezapisateľný, lebo tento rozsudok vo výroku postráda základné identifikačné údaje osoby R. L.. Uvedený rozsudok bol získaný preukázaným trestným činom sudkyne.

68. V konaní nebolo sporné, že pôvodne zapísaný otec žalobkyne Q. B. bol na základe dodatočného zápisu vymazaný a na základe rozsudku Okresného súdu Levice bol ako otec žalobkyne zapísaný S. J., a to dňa 13. 12. 2006. Na základe upozornenia prokurátora, ktorému žalovaný vyhovel, bol tento zápis opätovne zmenený, a za otca bol zapísaný S. B., (dňa 02. 07. 2007), ktorý je ako otec žalobkyne vedený v jej rodnom liste doposiaľ. K dodatočnému zápisu v knihe narodení došlo 13. 12. 2006, kedy bol zapísaný ako otec žalobkyne S. J. na základe rozsudku Okresného súdu v Leviciach o určení, že S. J. je otcom R. L., a dňa 02. 07. 2007, kedy bolo vyhovené upozorneniu prokurátora a ako otec žalobkyne bol opätovne zapísaný jej pôvodný otec - manžel matky - S. B.. Žalobkyňa sa domáhala v roku 2010, a neskôr v roku 2012 cestou svojho zástupcu M. V., zapísania otca S. J. do jej rodného listu, pričom sudkyňa, ktorý vydala rozsudok o určení že neb. S. J. je otcom R. L., bola právoplatne odsúdená, pričom jedným zo skutkov, z ktorého bola uznaná vinnou pre zneužitie právomoci verejného činiteľa, bolo i vydanie tohto rozsudku. Rozsudok o určení otcovstva S. J. nebol zrušený v konaní o obnovu konania.

69. Vzhľadom na skutočnosť, že správna žaloba fyzickej osoby musí byť podaná v lehote 2 mesiacov od doručenia, resp. oznámenia rozhodnutia (oparenia), zaoberal sa súd aj vzhľadom na časový priebeh riešenia uvedenej veci žalovaným, či bola správna žaloba podaná včas a dospel k záveru, že táto bola podaná po lehote 2 mesiacov a z tohto dôvodu žalobu zamietol.

70. Právny zástupca žalobkyne tvrdil, že preskúmané opatrenie - list žalovaného zo dňa 01. 04. 2019, ako odpoveď na jeho žiadosť o zmenu zápisu v knihe narodení, resp. v rodnom liste žalobkyne, je akousi poslednou a konečnou odpoveďou.

71. Súd má však za to, že opatrenie, ktoré bolo spôsobilé ukrátiť žalobkyňu na jej právach, t. j. že jej bola týmto opatrením spôsobená ujma, nebolo opatrenie žalovaného vydané dňa 01. 04. 2019, ale zmena vykonaná v knihe narodení na základe podnetu Okresnej prokuratúry v Leviciach dňa 02. 07. 2007, pretože týmto úkonom matriky žalovaného došlo k zmene zápisu otca žalobkyne. V administratívnom spise sa nachádza i oznámenie žalovaného adresované žalobkyňi o vykonaní tejto zmeny, spolu s rodným listom, v ktorom bol opätovne uvedený jej pôvodný otec S. B., nenachádzajú sa v ňom však doklady preukazujúci doručenie uvedeného oznámenia žalobkyňi. Ani odpoveď na žiadosť o vykonanie zmeny v osobe otca žalobkyne, ktorú podal jej splnomocnený zástupca L.. V. nie zadokumentovaný dôkaz o doručení odpovede - opatrenia žalovaného jej zástupcovi. Nachádza sa v ňom len podaní lístok, pričom súd sa stotožňuje s názorom právneho zástupcu žalobcu, že podaní lístok nie je hodnoverným dôkazom o doručení listiny adresátovi. Podľa názoru súdu však jednoznačným dôkazom o tom, že žalobkyňa mala vedomosť o opatrení žalovaného (zmene v zápise otca v jej rodnom liste) dňa 18. 01. 2010, kedy samotná žalobkyňa listom ňou podpísaným žiadala o zjednanie nápravy a zapísanie za otca S. J. s tým, že v tomto liste sa zmieňuje i o proteste prokurátora, ktorý bol podnetom na vykonanie zmeny v označení jej otca v rodnom liste. Uvedeným dátumom, t. j. 18. 01. 2010 nespochybniteľne mala žalobkyňa vedomosť o opatrení žalovaného, ktoré jej mohlo spôsobiť újmu na jej subjektívnych právach. Nie každé oparenie vydané správnym orgánom je spôsobilé byť predmetom súdneho prieskumu, ale musí ísť práve o také opatrenia, ktoré zasahuje do práv alebo oprávnených záujmov fyzickej osoby a ktorým došlo alebo mohlo dôjsť k ukráteniu jej práv.

72. Z listín, ktoré sú založené v spise, ale i z príloh k žalobe je zrejmé, že žalobkyňi sa dostali do dispozície už prechádzajúce oznámenie, resp. odpovede na jej žiadosti. Keďže však súd nemôže vychádzať z dôkazov, ktoré nie sú jednoznačne preukázané, vychádzal súd práve z listu žalobkyne zo dňa 18. 01. 2010 ako dňa, od ktorého začala plynúť dvojmesačná lehota na podanie žaloby o

preskúmanie opatrenia žalovaného, ktorá však nepochybne ku dňu podania správnej žaloby, t. j. 04. 06. 2019 márne uplynula. Zmeškania lehoty na podanie správnej žaloby je neodstraniteľnou vadou konania, ktorá má za následok odmietnutie správnej žaloby podľa § 98 ods. 1 písm. d/ bez jej meritórneho prejednávania. Správny súd prioritne skúma, či sú splnené podmienky konania (§ 97), pričom jednou z týchto podmienok je, že správna žaloba bola podaná v lehote ustanovenej zákonom alebo osobitným predpisom. V súdnej veci súd žalobu neodmietol vzhľadom na to, že až následne, pri oboznámení sa s administratívnym spisom zistil, že k úkonu žalovaného - zmene zápisu otca žalobkyne v knihe narodení došlo 02. 07. 2007 a v administratívnom spise sa nachádzajú viaceré oznámenia - opatrenia žalovaného, ktorými bola žalobkyňa s týmto postupom, ktorým malo dôjsť k ukráteniu jej subjektívnych práv, oboznámená, avšak pre nesprávne zvolený postup doručovania zo strany žalovaného nebolo možné jednoznačne ustáliť, kedy začala plynúť lehota na podanie správnej žaloby žalobkyňi na preskúmanie opatrenia vydaného žalovaným. Skutočnosť, že uvedené opatrenia, ktoré predchádzali vydaniu preskúmaného opatrenia žalovaného boli v dispozícii žalobkyne svedčí i skutočnosť, že tieto tvorili prílohu správnej žaloby, a to list adresovaný splnomocneného zástupcovi žalobkyne zo dňa 16. 11. 2012, vyjadrenie Ministerstva vnútra Slovenskej republiky zo dňa 02. 08. 2017.

73. Súd sa nestotožnil s tvrdením žalobkyne, že preskúmané opatrenie je opatrením obsahovo odlišným od predchádzajúcich, lebo vychádza z iného skutkového základu. Pritom iným skutkovým základom považoval aktivitu žalovaného získať usmernenie k už zaujatému opatreniu, a to z Okresného súdu Levice, Krajskej prokuratúry Nitra, Ministerstva vnútra SR a iných. Samotný právny zástupca žalobkyne tento postup žalovaného pôvodne podrobil kritike a uviedol, že správny orgán má byť spôsobilý rozhodnúť sám a na svoju zodpovednosť o veciach, ktoré mu boli zverené do jeho právomoci, s čím sa súd stotožňuje. Nie je teda možné považovať snahu žalovaného, ktorý žiadal uvedené inštitúcie o právnu radu za také, ktorými by malo dôjsť k zmene skutkového stavu, na ktorom je založené opatrenie žalovaného. Rovnako tak nie je možné vychádzať z toho, že preskúmané opatrenia žalovaného je akýmsi konečným opatrením vydaným v tejto veci, lebo bolo riešené prípadné ustanovenie opatrovníka k prípadnému konaniu o obnovu konania vo veci určenia otcovstva. Pokiaľ by aj bola povolená obnova konania a rozsudok o určení otcovstva S. J. žalobkyne zrušený z dôvodu, že bol vydaný v dôsledku trestného činu sudcu, bol by tento podkladom - verejnou listinou na zápis v knihe narodení, pričom dôsledkom by bol rovnaký skutkový a právny stav, ako v súčasnosti, t. j. v rodnom list žalobkyne by bol zapísaný jej pôvodný otec S. B.. Súčasný právny stav bol taký, že S. J. bol určený za otca žalobkyne, pričom spornou zostala otázka vykonateľnosti uvedeného rozsudku, čo však vzhľadom na záver súdu o tom, že žaloba bola podaná po uplynutí zákonnej dvojmesačnej lehoty od vykonania a oznámenia opatrenia, by bolo riešenie uvedenej otázky irelevantné.

74. Právny zástupca žalobkyne poukazoval i na právnu istotu, o ktorú sa majú súdy svojimi rozhodnutiami snažiť. Právna istota je jasnosť, určitosť a stálosť štátnych rozhodnutí, ako aj riešenie sporných právnych otázok alebo pomerov v primeranom čase. Je dôležitým pilierom ochrany práva. Žalobkyňa mala dostatok časového priestoru, aby svoje právo uplatnila spôsobom, aký zákon predpokladá, a v lehote, ktorú jej na tento účel zákon poskytuje. Lehotu, ktorú fyzická osoba podávajúca správnu žalobu zmeškala, nie je možné navrátiť. Žalobkyňa nepochybne už niekoľko rokov, najneskôr v roku 2010 vedela, že žalovaný prijal opatrenie a zmenil označenie jej otca v rodnom liste, a preto sa ochrana mala domáhať v zákonom určenej lehote, keď aj podľa vtedy platného OSP bola lehota na podanie žaloby dva mesiace. Žaloba žalobkyne bola podaná za účinnosti nového správneho súdneho poriadku, a preto súd posudzuje i plynutie lehôt podľa SSP. Pritom právna istota, ktorej sa dovoláva žalobkyňa, sa musí vzťahovať na všetky subjekty, ktoré by mohli byť dotknuté výsledkom, ktorého sa žalobkyňa domáha, pričom tento stav trvá už 14 rokov (02. 07. 2007 bola vykonaná zmena zápisu pôvodne zapísaného otca žalobkyne S. B. na základe upozornenia prokurátora). Podľa názoru súdu, nie je možné, aby v kedykoľvek v priebehu takto plynúcich rokov si žalobkyňa podala opakovanú žiadosť o zápis rozsudku Okresného súdu v Leviciach č. k. 8P/205/2004-17 zo dňa 08. 10. 2004) a odpoveď na jej žiadosť považovala za opatrenie, ktoré bolo spôsobilé dotknúť sa jej subjektívnych práv. Ako už bolo uvedené vyššie, postup žalovaného konajúceho na základe upozornenia prokurátora a následne vydané oznámenie - opatrenie, ktorým sa žalobkyňa dozvedela o vykonanej zmene v osobe jej otca v knihe narodení a jej rodnom liste, je spôsobilým predmetom prieskumu v správnom súdnictve, ale musí ísť o opatrenie, ktorým sa žalobkyňa dozvedela o takto vykonanej zmene, a nie každé ďalšie opatrenia - odpovede na opakovanú žiadosť žalobkyne o navrátenie pôvodného zápisu jej otca S. J..

75. O trovách konania správny súd rozhodol tak, že žalovanému, ktorý mal v konaní plný úspech (súd žalobu zamietol), nepriznal náhradu trov konania, a to s poukazom na ust. § 168 SSP, nakoľko zo súdneho spisu nevyplýva, že by žalovanému v súvislosti s predmetným konaním trov konania vznikli.

76. O trovách Krajskej prokuratúry v Nitre správny súd tak, že jej nepriznal náhradu trov konania podľa ust. § 169 SSP, nakoľko neboli splnené zákonné podmienky pre priznanie náhrady trov. V predmetnej veci správny súd nezistil dôvody hodné osobitného zreteľa, na základe ktorých by bolo možné prokuratúre priznať právo na náhradu ďalších trov konania.

77. Súd takto rozhodol v pomere hlasov 3:0, a to s poukazom na ust. § 3 ods. 9 zák. č. 757/2004 Z. z. o súdoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov.

Poučenie:

Proti rozhodnutiu správneho súdu nie je prípustný opravný prostriedok, ak tento zákon neustanovuje inak. (ust. § 133 ods. 2 SSP).

Proti každému právoplatnému rozhodnutiu krajského súdu je prípustná kasačná sťažnosť, ak zákon neustanovuje inak (ust. § 439 ods. 1, 2, 3 SSP).

Kasačnú sťažnosť možno odôvodniť len dôvodmi uvedenými v ust. § 440 ods. 1, 2 SSP.

Kasačnú sťažnosť môže podať účastník konania, ak bolo rozhodnuté v jeho neprospech v lehote jedného mesiaca od doručenia rozhodnutia krajského súdu subjektu oprávnenému na jej podanie, ak nie je ustanovené inak. Lehota na podanie kasačnej sťažnosti je 30 dní od doručenia rozhodnutia krajského súdu v prípadoch uvedených v § 145 ods. 2 SSP. Zmeškanie lehoty nemožno odpustiť.

Kasačná sťažnosť sa podáva na krajskom súde, ktorý napadnuté rozhodnutie vydal. V kasačnej sťažnosti sa musí okrem všeobecných náležitostí podania podľa § 57 uviesť označenie napadnutého rozhodnutia, údaj, kedy napadnuté rozhodnutie bolo sťažovateľovi doručené, opísanie rozhodujúcich skutočností, aby bolo zrejmé, v akom rozsahu a z akých dôvodov podľa § 440 sa podáva (ďalej len "sťažnostné body"), návrh výroku rozhodnutia (sťažnostný návrh), pričom sťažnostné body možno meniť len do uplynutia lehoty na podanie kasačnej sťažnosti.

Sťažovateľ musí byť v konaní o kasačnej sťažnosti zastúpený advokátom. Kasačná sťažnosť a iné podania sťažovateľa musia byť spísané advokátom. Tieto povinnosti neplatia, ak má sťažovateľ, jeho zamestnanec alebo člen, ktorý za neho na kasačnom súde koná alebo ho zastupuje, vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa, ak ide o konania o správnej žalobe podľa § 6 ods. 2 písm. c) a d) a v prípade, ak je žalovaným Centrum právnej pomoci.